

de propiciar la successió al tron de Felip VI.

Furs té el seu origen en un altre Felip i Borbó, fa exactament 300 anys—. En aquest sentit, el cas català és totalment diferent del d'Escòcia, on els independentistes no pretenen renunciar a la Corona Reial Britànica, ja que la consideren successora directa de la mo-

narquia escocesa. L'argument serviria igualment per als monàrquics catalans perquè —com deia l'expert Armand de Fluvià a EL TEMPS-1.549— no hi ha descendent més directe de Jaume I. Tanmateix, això no és prou: Joan Carles “és el descendent directe de

Jaume I i de Guifré el Pilós. Això no se li pot negar. Hi ha gent que no ho sap però és així. Però això no és prou. Has de fer mèrits perquè t'estimin els catalans. No n'ha fet ni un”.

De Fluvià retreia a Joan Carles I que no parlés gairebé mai el català tot i que n'havia rebut lliçons, de Martí de Riquer.

El príncep fa servir aquesta llengua més sovint quan viatja a Catalunya, però en canvi ha adoptat arreu el títol de príncep d'Astúries i ha menystingut el de príncep de Girona. La conseqüència és que ara l'Ajuntament de Girona rebutja aquest títol per a l'hereda de Felip, com Montblanc demana que s'elimini el títol de duc d'aquesta ciutat; Balaguer, el de senyor d'aquella, i Cervera que deixi de ser el seu comtat.

L'assumpció d'aquests títols com els més destacats hauria estat només una qüestió de protocol, però el protocol ho és tot a l'hora de parlar de monarquia. Si Felip, com a Príncep, ha amagat aquests títols, difícilment pot aconseguir aproximar-se a Catalunya en perdre'ls i esdevenir rei d'Espanya.

Àlex Milián

El frontó basc

Precisament quan l'esquerra *abertzale* té més representació parlamentària i institucional a Euskadi, la reivindicació independentista semblava més adormida. El procés de pau, i el silenci administratiu que manté l'Estat, han mantingut l'independentisme basc en pausa. Ara la resolució aprovada per Ajuria Enea a favor del dret d'autodeterminació d'Euskadi i la Gure Esku Dago de diumenge —la cadena humana basca inspirada en la Via Catalana— revifien una reivindicació que l'Estat només pot fer veure que ignora.

Qui ara força la tensió territorial a l'Estat és Catalunya, però Madrid sap

Fa dues setmanes el Parlament basc va votar novament per l'autodeterminació i s'acaba de celebrar la Via Basca per la independència. Mentrestant un silenci esfereïdor envolta el procés de pau.

que qualsevol victòria de l'independentisme a Barcelona tindrà una reacció paral·lela al País Basc en el mateix sentit. La diferència bàsica, ara mateix, són les línies divergents de CiU i PNB: si a la coalició catalana ha vençut l'ànima sobiranista, al PNB guanya la tradició pragmàtica i pactista.

L'exemple més clar és el posicionament del PNB i CiU davant de la llei orgànica que ha de permetre l'abdicació del rei i la coronació del nou monarca. El partit d'Urkullu, com el de CiU, ha decidit abstenir-se però no n'ha fet bandera. En canvi, el president Mas ha anat més lluny, ha anunciat que no assistirà a la coronació de Felip VI perquè coincideix amb un viatge oficial ja programat —i inajornable— als Estats Units.

El moment basc, doncs, no apareix com a causa probable de la decisió de Joan Carles d'abdicar. Però la seva

El Parlament basc i, en primer terme, el president del Govern basc, Íñigo Urkullu. Fa dues setmanes, s'hi votà a favor de l'autodeterminació.

evolució sí que podria fer més crua encara la descomposició de l'Estat que coincideix amb la successió sobtada.

El Parlament basc va aprovar el passat 29 de maig una proposició no de llei en la qual defensa que “Euskal Herria té dret a l'autodeterminació i que aquest dret resideix en la potestat dels seus ciutadans per decidir lliurement i democràtica el seu estatus polític”. Amb els vots a favor del PNB i EH Bildu, la proposició afegeix que els bascos han de poder decidir el seu “estatus polític, econòmic, social i cultural, bé dotant-se d'un marc polític propi o compartint, en tot o en part, la seva sobirania amb els altres pobles”.

Un nou rei no afectarà el procés de pau basc que controla el Govern Rajoy

En el procés de pau, després de l'última escenografia –parcialment fallida– del lliurament de les armes per part d'ETA, l'Estat hauria d'afrontar l'únic pas, possiblement, imprescindible que ha de fer el Govern espanyol: la qüestió dels presos. En aquest context, la presència d'un rei o un altre és indiferent per fer avançar el procés. Les accions de política penitenciària són matèria de l'executiu i ha de ser el Govern Rajoy qui les tiri endavant –amb una mínima coordinació, en determinades qüestions, amb el poder judicial.

El professor de dret penal de la Universitat del País Basc Jon-Mirena Landa explicava a EL TEMPS quina era la solució més lògica i adient per donar sortida al problema dels presos: no tractar-los com un bloc, com insisteixen a fer tant ETA com el Govern espanyol: “Hi ha uns 600 presos, més o menys, i es tracta el tema de la política penitenciària com si fos un sol bloc. Però estic fermament convençut que, en el moment que es vulgui avançar en aquestes matèries, no es

pot tractar en bloc: no són el mateix els membres d'ETA que van ser condemnats per delictes de sang i tenen acumulades moltes penes i d'altres que estan acusats de ser membres d'ETA per haver participat en organitzacions il·legalitzades o per haver comès delictes molt semblants a delictes d'opinió”. No és el mateix un pres polític que un membre d'ETA acusat d'homicidi. És relativament senzill dividir el bloc en tres parts ben diferents i oferir tractaments diferenciats al col·lectiu més polític, al que té delictes comuns i als que tenen delictes de sang. A hores d'ara tant ETA com el seu entorn han assumit que no hi haurà cap amnistia per als que acumulen condemnes.

En el seu paper purament simbòlic, el nou rei només podria participar –i amb supervisió de l'executiu– en l'escenografia d'un canvi de cicle, però ni el Govern espanyol ni ETA ni els polítics bascos no l'acceptarien en cap altre rol més actiu.

Àlex Milian